

У зв'язку із змінами, внесеними до Податкового кодексу України (далі – Кодекс) Законом України від 31 липня 2014 року № 1621-VII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України» з урахуванням змін, внесених до нього Законом України від 7 жовтня 2014 року № 1690-VII «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення оподаткування інвестиційної діяльності» (далі – Закон № 1621),

відповідно до яких з 1 січня 2015 року запроваджується система електронного адміністрування податку на додану вартість (далі – ПДВ), Державна фіскальна служба інформує про **основні правила роботи цієї системи.**

1. Загальні положення

Основні принципи функціонування системи електронного адміністрування ПДВ визначено статтею 2001 розділу V Кодексу. Пунктом 2001.1 статті 2001 розділу V Кодексу передбачено затвердження Кабінетом Міністрів України порядку електронного адміністрування ПДВ. Такий порядок затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 569 «Деякі питання електронного адміністрування податку на додану вартість» (далі – Порядок № 569).

Система електронного адміністрування ПДВ, що організована на центральному рівні ДФС, забезпечує автоматичний облік в розрізі платників податку:

– сум податку, що містяться у виданих та отриманих податкових накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН) та розрахунках коригування до них;

- сум податку, сплачених платниками при ввезенні товарів на митну територію України;

- сум поповнення та залишку коштів на рахунках в системі електронного адміністрування ПДВ;

- суми податку, на яку платники мають право зареєструвати податкові накладні в ЄРПН.

Система електронного адміністрування ПДВ не вносить кардинальних змін до загальних принципів справляння ПДВ, затверджених Податковим кодексом України (далі – Кодекс). Норми Кодексу, які визначають коло платників ПДВ, об'єкт оподаткування, принципи формування податкових зобов'язань та податкового кредиту, залишаються незмінними.

Водночас, підставою для формування податкового кредиту за умови дотримання інших, встановлених Кодексом правил, є лише податкові накладні, зареєстровані в ЄРПН. До податкового кредиту можна також включити суму податку, зазначену в документах, перерахованих в пункті 201.11 статті 201 розділу V Кодексу, але разом з тим, з 01.01.2015 скасовується можливість сформувати податковий кредит на підставі скарги на постачальника (пункт 201.10 статті 201 розділу V Кодексу).

Крім того, Законом № 1621 внесено зміни до визначення бази оподаткування ПДВ в окремих випадках: з 01.01.2015 база оподаткування визначається виходячи з договірної (контрактної) вартості товарів/послуг за винятком контрольованих операцій, але не може бути нижчою ціни придбання товарів (для самостійно виготовлених – не нижче їх собівартості) або балансової вартості необоротних активів.

Одночасно із запровадженням системи електронного адміністрування ПДВ з 1 січня 2015 року для платників ПДВ збільшується граничний рівень обсягу операцій з постачання товарів/послуг для обов'язкової реєстрації платників ПДВ до 1 млн. грн (без ПДВ) за рік.

Тобто, з 01.01.2015 суб'єкт господарювання зобов'язаний зареєструватися як платник податку у контролюючому органі за своїм місцезнаходженням (місцем проживання) з

дотриманням вимог, передбачених статтею 183 розділу V Кодексу, крім особи, яка є платником єдиного податку, у разі якщо загальна сума від здійснення операцій з постачання товарів/послуг, що підлягають оподаткуванню згідно з цим розділом, у тому числі з використанням локальної або глобальної комп'ютерної мережі, нарахована (сплачена) такій особі протягом останніх 12 календарних місяців, сукупно перевищує 1 млн.грн. (без урахування ПДВ).

Правила, встановлені розділом V Кодексу для добровільної реєстрації особи в якості платника ПДВ не змінилися.

Платники ПДВ, у яких станом на 01.01.2015 обсяг оподатковуваних операцій за останні 12 календарних місяців не перевищує 1 млн.грн., отримують можливість анулювати свою реєстрацію платника ПДВ.

2. Електронні рахунки платників в системі електронного адміністрування ПДВ

Електронний рахунок в системі електронного адміністрування ПДВ (далі – електронний рахунок) – рахунок, відкритий платнику податку в Казначействі, на який платником перераховуються кошти з власного поточного рахунку в сумах, необхідних для збільшення розміру суми, на яку платник податку має право зареєструвати податкові накладні та/або розрахунки коригування кількісних і вартісних показників до податкової накладної (далі - розрахунок коригування) в Єдиному реєстрі податкових накладних, а також в сумах, недостатніх для сплати до бюджету узгоджених податкових зобов'язань з цього податку.

Для кожного платника податку відкривається один електронний рахунок.

Згідно з пунктом 5 Порядку № 569, електронні рахунки відкриваються Казначейством платникам ПДВ автоматично на підставі реєстру платників податку, який ДФС після присвоєння особі індивідуального податкового номера платника ПДВ надсилає

Казначейству.

Казначейство надсилає ДФС повідомлення про відкриття електронного рахунка платника ПДВ не пізніше наступного робочого дня з дня його відкриття, а ДФС після надходження такого повідомлення інформує кожного платника ПДВ про реквізити його електронного рахунка (пункт 6 Порядку № 569).

Враховуючи викладене відкриття електронних рахунків здійснюється без участі платників податку, тобто їм не потрібно відвідувати Казначейство з метою відкриття такого рахунка.

Відкриття та обслуговування електронних рахунків Казначейством здійснюється на безоплатній основі. Інформація про рух коштів на електронних рахунках платникам податку надаватиметься ДФС за відповідним запитом платника на безоплатній основі без обмеження кількості запитів та у часі.

Датою початку здійснення операцій з використанням електронного рахунку є 01.01.2015 для суб'єктів господарювання, які вже є зареєстрованими платниками ПДВ, а для суб'єктів господарювання, які будуть зареєстровані в якості платників ПДВ в будь-який період після 01.01.2015 – дата їх реєстрації платниками податку.

На такі електронні рахунки в системі електронного адміністрування ПДВ платники податку самостійно зараховують кошти з власного поточного рахунку платника, відкритого в банківських установах, в сумах:

- необхідних для збільшення розміру суми, що обчислюється відповідно до пункту 2001.3 статті 2001 Кодексу та надає право для реєстрації в ЄРПН податкових накладних/розрахунків коригування;
- недостатніх для сплати до бюджету узгоджених податкових зобов'язань з цього податку.

Поповнення електронного рахунка платника ПДВ за рахунок інших джерел, наприклад, з поточних рахунків інших осіб, не передбачено.

Кошти з електронного рахунка платника ПДВ перераховуються Казначейством в автоматичному режимі виключно до бюджету та/або на рахунок, відкритий у банку та/або органі Казначейства сільськогосподарськими підприємствами – суб'єктами спеціального режиму оподаткування, визначений статтею 209 Кодексу (далі – спецрежим), для акумулювання сум податку, що нараховуються на вартість поставлених ними сільськогосподарських товарів (послуг), у порядку, передбаченому статтею 209 Кодексу (далі – спеціальні рахунки). Таке перерахування коштів здійснюється на підставі реєстрів платників ПДВ, який автоматично формується ДФС та надсилається Казначейству.

3. Податкова звітність

Починаючи з першого звітного періоду 2015 року (січень, I-й квартал) податкова звітність з ПДВ подається до контролюючого органу всіма платниками податку виключно в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації електронного підпису підзвітних осіб у порядку, визначеному законодавством.

Таким чином, для забезпечення накладання електронного цифрового підпису платникам ПДВ необхідно буде мати посилені сертифікати відкритих ключів (далі – посилені сертифікати), які можна отримати в Акредитованому центрі сертифікації ключів (далі – АЦСК) Інформаційно-довідкового департаменту ДФС (безоплатно) або в будь-якому з його відокремлених пунктах реєстрації користувачів (адреси таких пунктів розміщено на офіційному інформаційному ресурсі АЦСК Інформаційно-довідкового департаменту ДФС: <http://www.acskidd.gov.ua>), або в інших АЦСК.

Платники ПДВ, які на даний час подають податкову звітність в електронному вигляді та вже мають посилені сертифікати, можуть продовжувати їх використання після 1 січня 2015 року (з урахуванням їх строку чинності).

Що стосується подання податкових декларацій з ПДВ у паперовій формі, то останнім звітним періодом, за який податкові декларації з ПДВ можуть бути подані на паперових носіях, є грудень 2014 року (граничний термін подання 20.01.2015)/IV квартал 2014 року

(граничний термін подання 09.02.2015).

Відповідні зміни до форми податкової декларації з ПДВ та порядку її заповнення і подання розроблені, розміщені на офіційному веб-сайті ДФС України та на даний час проходять відповідні погодження із зацікавленими міністерствами і відомствами. Після прийняття Міністерством фінансів України відповідного наказу та його реєстрації в Міністерстві юстиції України у загальновстановленому порядку його буде доведено до відома платників та регіональних структурних підрозділів ДФС.

4. Формування та реєстрація в ЄРПН податкових накладних/розрахунків коригування

Відповідно до пункту 201.1 статті 201 та пункту 11 підрозділу 2 розділу XX Кодексу (у редакції Закону №1621) з 01.01.2015 податкові накладні та розрахунки коригування складаються виключно в електронній формі та підлягають обов'язковій реєстрації в ЄРПН незалежно від того, яка сума ПДВ вказана в податковій накладній, в тому числі і ті, які не видаються покупцям, а також ті, що складені платниками податку – отримувачами послуг, що постачаються нерезидентами, якщо місце постачання таких послуг розташоване на митній території України (пункт 208.2 статті 208 розділу V Кодексу).

Після реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в ЄРПН постачальник та покупець отримуватимуть в автоматичному режимі від ДФС повідомлення про таку реєстрацію.

Запровадження електронної форми податкової накладної вирішує всі питання, які пов'язані із дотриманням формальних умов щодо її заповнення (вирівнювання полів, формат дати, адреси, розміщення знаків дробу, ком та інших розділових знаків тощо). Крім того, під час реєстрації податкової накладної платник матиме можливість перевірити правильність написання назви покупця та його реєстраційних даних.

Відповідно до пункту 5 Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2010 №1246, та пункту 19 Порядку заповнення податкової накладної, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 22.09.2014 №957 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 14.11.2014 №1129), податкові накладні/розрахунки коригування, складені в електронній формі, скріплюються електронними цифровими підписами посадових осіб платника податку.

Таким чином, для забезпечення безперешкодної реєстрації податкових накладних в ЄРПН, а також забезпечення достовірності податкових накладних/розрахунків коригування, які надсилаються отримувачу товарів/послуг, платникам ПДВ необхідно буде мати посилені сертифікати для накладання електронного цифрового підпису посадовими або уповноваженими особами на складені податкові накладні.

Отримати посилені сертифікати відкритих ключів можна в Акредитованих центрах сертифікації ключів (далі – АЦСК) Інформаційно-довідкового департаменту ДФС (безоплатно), або в будь-якому з його відокремлених пунктах реєстрації користувачів (адреси таких пунктів розміщено на офіційному інформаційному ресурсі АЦСК Інформаційно-довідкового департаменту ДФС: <http://www.acskidd.gov.ua>), або в інших АЦСК.

Платники ПДВ, які на даний час здійснюють реєстрацію податкових накладних/розрахунків коригування в ЄРПН та вже мають посилені сертифікати, можуть продовжувати їх використання після 1 січня 2015 року (з урахуванням їх строку чинності).

Терміни реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування до податкових накладних у ЄРПН з 01.01.2015 не змінюється. Така реєстрація здійснюється не пізніше п'ятнадцяти календарних днів, наступних за датою їх складання (пункт 201.10. розділу V Кодексу).

Водночас для реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування в ЄРПН визначається розмір суми ПДВ, на яку платник має право зареєструвати в ЄРПН складені ним такі податкові накладні/розрахунки коригування.

Так, платник податку має право зареєструвати в ЄРПН податкову накладну/розрахунок коригування, в якій загальна сума ПДВ не перевищує суму, обчислену за формулою, встановленою пунктом 2001.3 статті 2001 Кодексу та пунктом 9 Порядку №569 (далі – реєстраційна сума), а саме:

$\Sigma \text{Накл} = \Sigma \text{НаклОтр} + \Sigma \text{Митн} + \Sigma \text{ПопРах} - \Sigma \text{НаклВид} - \Sigma \text{Відшкод} - \Sigma \text{Перевищ}$, де:

$\Sigma \text{НаклОтр}$ – загальна сума податку за отриманими платником податковими накладними, зареєстрованими в Єдиному реєстрі податкових накладних, та розрахунками коригування до таких податкових накладних, зареєстрованими в Єдиному реєстрі податкових накладних.

Цей показник формується на підставі даних, що містяться в отриманих платником податку податкових накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних, що були складені за операціями, дата виникнення податкових зобов'язань за якими припадає на податковий період починаючи з 01 січня 2015 року, а також на підставі даних, що містяться в розрахунках коригування до таких податкових накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних;

$\Sigma \text{Митн}$ – загальна сума податку, сплаченого платником безпосередньо або за допомогою фінансового посередника (особи, відповідальної за фінансове врегулювання) при ввезенні товарів на митну територію України, на підставі даних митних декларацій, у тому числі з урахуванням змін, внесених відповідно до аркушів коригування та додаткових декларацій, оформлених згідно із статтею 261 Митного кодексу України.

Цей показник формується на підставі сум податку, сплачених, починаючи з 01 січня 2015 року, при ввезенні товарів на митну територію України;

$\Sigma \text{ПопРах}$ – загальна сума поповнення рахунку в системі електронного адміністрування податку з власного поточного рахунку платника.

Зазначений показник обраховується на підставі даних, отриманих згідно з угодою про

інформаційний обмін між Державною фіскальною службою та Казначейством щодо сум коштів, перерахованих платником зі свого поточного рахунку на його рахунок в системі електронного адміністрування податку, відкритому йому в Казначействі починаючи з 01 січня 2015 року.

Σ НаклВид – загальна сума податку за виданими платником податковими накладними, зареєстрованими в Єдиному реєстрі податкових накладних, та розрахунками коригування до таких податкових накладних, зареєстрованими в Єдиному реєстрі податкових накладних.

Цей показник формується на підставі даних, що містяться у виданих платником податку податкових накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних, що були складені на операції, дата виникнення податкових зобов'язань за якими припадає на податковий період починаючи з 01 січня 2015 року, а також на підставі даних, що містяться в розрахунках коригувань до таких податкових накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних;

Σ Відшкод – загальна сума податку, заявлена платником до бюджетного відшкодування;

Цей показник формується на підставі даних податкових декларацій з податку, поданих до контролюючого органу, починаючи з податкової звітності:

- за січень 2015 року – для платників податків, що застосовують місячний звітний період;
- за 1 квартал 2015 року – для платників податків, що застосовують квартальний звітний період.

Даний показник формується на підставі задекларованих до відшкодування на поточний рахунок платника сум від'ємного значення податку, розрахованих по операціям, здійсненим після 01 січня 2015 року згідно прийнятих контролюючим органом податкових декларацій з податку та уточнюючих розрахунків до таких декларацій.

Σ Перевищ – загальна сума перевищення податкових зобов'язань, зазначених платником

у поданих податкових деклараціях з податку, над сумою податку, що міститься в складених таким платником податкових накладних, зареєстрованих у Єдиному реєстрі податкових накладних.

Цей показник розраховується як різниця між сумами податку:

- задекларованими платником в податкових деклараціях з податку з урахуванням поданих уточнюючих розрахунків до таких декларацій по операціях з постачання товарів/послуг та отримання послуг від нерезидента, місце постачання яких визначено на митній території України, після 01 січня 2015 року та їх подальшого коригування згідно зі статтею 192 розділу V Податкового кодексу України,
- та зазначеними платником податку в податкових накладних, що були складені за операціями з постачання товарів/послуг після 01 січня 2015 року, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних, та розрахунків коригування до таких накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних.

Цей показник формується на підставі даних:

- податкових накладних, складених не раніше 01 січня 2015 року та зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних, та розрахунків коригування до таких податкових накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних;
- податкових декларацій з податку, наданих до контролюючого органу, починаючи з податкової звітності: за січень 2015 року – для платників податків, що застосовують місячний звітний період; за I квартал 2015 року – для платників податків, що застосовують квартальний звітний період, та уточнюючих розрахунків до таких декларацій.

Реєстраційна сума обчислюватиметься автоматично та централізовано на рівні ДФС для кожного платника податку щоразу, як відбуватиметься зміна значення будь-якого з показників формули.

Кожен з показників реєстраційної суми обчислюватиметься наростаючим підсумком, починаючи з 01.01.2015 протягом всього періоду діяльності платника ПДВ до моменту анулювання його реєстрації.

Алгоритм обрахунку показників реєстраційної суми, та джерела їх формування підлягають оприлюдненню на офіційному веб-сайті ДФС (пункт 10 Порядку № 569).

Для обчислення такої реєстраційної суми враховуються лише податкові накладні, складені за операціями, по яких дата виникнення податкових зобов'язань припадає на податкові періоди з 01.01.2015, розрахунки коригування до таких податкових накладних, а також митні декларації, по яких суми податку сплачені до бюджету, починаючи з 01.01.2015, суми поповнення електронних рахунків з 01.01.2015, суми заявленого бюджетного відшкодування та сума податкових зобов'язань (для формування показника Σ Перевищ) задекларовані у складі податкових декларацій з ПДВ за звітні податкові періоди з 01.01.2015.

Якщо сума, визначена відповідно до пункту 2001.3 статті 2001 розділу V Кодексу (реєстраційна сума), буде меншою, ніж сума податку в податковій накладній, яку платник повинен зареєструвати в Єдиному реєстрі податкових накладних, то платник повинен перерахувати потрібну суму коштів із свого поточного рахунку на свій електронний рахунок (пункт 201.10.статті 201 розділу V Кодексу; пункт 12 Порядку № 569).

Збільшення реєстраційної суми може бути забезпечене також за рахунок отриманих податкових накладних, зареєстрованих в ЄРПН, та сум ПДВ, сплачених під час ввезення товарів на митну територію України.

При обчисленні реєстраційної суми слід також враховувати, що для операцій з отримання послуг від нерезидента, місцем постачання яких є митна територія України, Законом № 1621 змінюється порядок формування податкового кредиту.

На відміну від діючого до кінця 2014 року порядку, починаючи з 01.01.2015 отримувач послуг, що постачаються нерезидентами, місце постачання яких розташоване на митній території України, отримує право на податковий кредит за такими операціями на дату складання ним податкової накладної за цими операціями, за умови її реєстрації в ЄРПН (пункти 198.2 статті 198 та 208.2 статті 208 розділу V Кодексу).

В зв'язку з цим необхідно враховувати, що в розділі II "Податковий кредит" податкової декларації з ПДВ за січень (I квартал) 2015 року має бути одночасно

відображений податковий кредит за операціями з отримання послуг від нерезидента, які були здійснені в грудні (IV кварталі 2014 року) та в січні (I кварталі) 2015 року.

В межах системи електронного адміністрування ПДВ передбачено, що складання та реєстрація в ЄРПН податкових накладних здійснюється постачальником товарів/послуг та отримувачем послуг від нерезидентів, місцем постачання яких є митна територія України. При цьому запроваджується окремий порядок реєстрації в ЄРПН розрахунку коригування до податкової накладної.

Так, розрахунок коригування, складений постачальником товарів/послуг до податкової накладної, яка видана їх отримувачу - платнику податку, підлягає реєстрації в ЄРПН:

1) постачальником товарів/послуг, якщо передбачається збільшення суми компенсації їх вартості на користь такого постачальника (продавця) або якщо коригування кількісних та вартісних показників у підсумку не змінює суму компенсації;

2) отримувачем товарів/послуг, якщо передбачається зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг їх постачальнику (продавцю), для чого постачальник (продавець) надсилає складений розрахунок коригування отримувачу (покупцю).

Зменшити суму податкових зобов'язань за таким розрахунком коригування постачальник може тільки після реєстрації цього розрахунку в ЄРПН його отримувачем. Зменшити суму свого податкового кредиту за таким розрахунком коригування отримувач (покупець) товарів (послуг) зобов'язаний незалежно від факту реєстрації такого розрахунку в ЄРПН.

Розрахунки коригування, що складаються постачальником товарів/послуг до податкових накладних, які не видаються отримувачу таких товарів/послуг, підлягають реєстрації в ЄРПН постачальником.

Розрахунок коригування до податкової накладної, яка була складена отримувачем (покупцем) послуг від нерезидента, місце постачання яких розташоване на митній

території України, підлягає реєстрації в ЄРПН отримувачем (покупцем) таких послуг.

5. Податкові накладні, складені за операціями, дата виникнення податкових зобов'язань за якими припадає на податковий період до 01.01.2015, та розрахунків коригування до таких податкових накладних

Податкові накладні, складені за операціями, дата виникнення податкових зобов'язань за якими припадає до 01.01.2015, та відповідно до вимог Кодексу підлягають реєстрації у ЄРПН (у разі, якщо такі накладні складені в електронній формі або якщо такі накладні відповідають вимогам пункту 11 підрозділу 2 розділу XX Кодексу у разі складання податкової накладної у паперовому вигляді), але не були зареєстровані у ЄРПН до 01.01.2015 (термін реєстрації припадає на період з 01.01.2015 до 15.01.2015), підлягають такій реєстрації без дотримання вимог щодо наявності відповідної реєстраційної суми.

Розрахунки коригування, які складені до 01.01.2015 та відповідно до вимог Кодексу підлягають реєстрації у ЄРПН але не були зареєстровані в ЄРПН до 01.01.2015 (термін реєстрації припадає на період з 01.01.2015 до 15.01.2015), а також розрахунки коригування, складені після 01.01.2015 до податкових накладних, складених за операціями, дата виникнення податкових зобов'язань за якими припадає до 01.01.2015, підлягають такій реєстрації без дотримання вимог щодо наявності відповідної реєстраційної суми.

Такі розрахунки коригування підлягають реєстрації в ЄРПН постачальником товарів/послуг.

Податкові накладні, складені за операціями, дата виникнення податкових зобов'язань за якими припадає до 01.01.2015 (незалежно від факту реєстрації їх в ЄРПН та періоду, в якому вони були включені до податкового кредиту, а також незалежно від того чи були вони включені до складу податкового кредиту) та розрахунки коригування до таких податкових накладних (незалежно від дати їх складання та факту реєстрації їх в ЄРПН) не приймають участі в обчисленні реєстраційної суми.

Податкова накладна, складена отримувачем послуг, що постачаються нерезидентами, місце постачання яких розташоване на митній території України, за операціями з постачання таких послуг, дата виникнення податкових зобов'язань припадає на грудень/IV квартал 2014 року, сума ПДВ якої були включені до складу податкових зобов'язань за звітний (податковий) період грудень/IV квартал 2014 року включається до складу податкового кредиту за звітний (податковий) період січень/I квартал 2015 року та не приймає участі в обчисленні реєстраційної суми.

6. Розрахунки з бюджетом

Суму податкових зобов'язань, належних до сплати в бюджет, платники податку, як і встановлено Кодексом, визначають самостійно, виходячи з результатів діяльності за відповідний звітний період. Така сума декларується в податковій декларації платника ПДВ.

Якщо за результатами звітного податкового періоду платником податку задекларовано в податковій декларації з ПДВ сума податку до сплати в бюджет, то така сума підлягає перерахуванню до бюджету та/або на спеціальний рахунок платника податку.

Таке перерахування здійснюється на підставі реєстру, який автоматично формується ДФС на підставі поданих платниками податкових декларацій з ПДВ, та не пізніше ніж за три робочі дні до закінчення граничного строку для самостійної сплати податкових зобов'язань надсилається Казначейству.

Перерахування суми податку до бюджету та/або на спеціальні рахунки платників податку з їх електронних рахунків здійснюється Казначейством не пізніше останнього дня строку для самостійної сплати податкових зобов'язань, в межах залишку таких коштів на електронних рахунках (пункт 21 Порядку №569).

У випадку недостатності коштів на рахунку платника у системі електронного

адміністрування податку для сплати до бюджету узгоджених податкових зобов'язань та/або для перерахування на спеціальний рахунок платник повинен у строки, встановлені Кодексом для самостійної сплати платником податкових зобов'язань, перерахувати з власного поточного рахунку на свій електронний рахунок кошти в недостатніх сумах.

Якщо платник у строки, встановлені Кодексом для самостійної сплати платником податкових зобов'язань, не забезпечив наявність на його електронному рахунку коштів для сплати узгоджених податкових зобов'язань/перерахування на спеціальний рахунок, Казначейством виконання реєстрів, надісланих ДФС, здійснюється в межах залишку коштів на рахунку в системі електронного адміністрування податку. Невиконаний (не сплачений) по такому реєстру залишок узгоджених податкових зобов'язань платника обліковується Казначейством до повного виконання шляхом перерахування до бюджету/спеціального рахунку коштів, що перераховуються платником з власного поточного рахунку на його електронний рахунок (пункт 22 Порядку № 569).

Пунктом 25 Порядку № 569 встановлено, що розрахунки з бюджетом у зв'язку з поданням уточнюючих розрахунків, сплата податкових зобов'язань, визначених контролюючим органом, та сплата штрафних санкцій і пені здійснюються платником податку до бюджету не з електронного рахунку, а з власного поточного рахунку.

Тобто з електронного рахунку погашаються суми податкових зобов'язань, задекларованих платником податку в податкових деклараціях з ПДВ за звітні (податкові) періоди з 01.01.2015, а суми податкових зобов'язань з ПДВ, які платник визначив в уточнюючих розрахунках до податкових декларацій з ПДВ, суми ПДВ, донараховані платнику контролюючим органом за результатами перевірок, суми штрафів та пені сплачуються не з електронного рахунку платника, а з його поточного рахунку.

Пунктами 26 та 27 Порядку № 569 встановлено правила повернення помилково та/або надміру зарахованих до бюджету коштів з електронного рахунку платника на його поточний рахунок у порядку, визначеному статтею 43 розділу II Кодексу, в тому числі і у разі анулювання реєстрації платника податку.

Таке повернення здійснюється за умови подання платником податків заяви у довільній формі протягом 1095 днів від дня виникнення помилково та/або надміру сплаченої суми, в якій має бути вказано поточний рахунок платника податків в установі банку, на який

необхідно повернути такі суми з бюджету. Повернення таких сум здійснюється без використання електронного рахунка.

7. Спеціальний режим оподаткування у сільському господарстві

Платникам податку, які застосовують спецрежим, в системі електронного адміністрування податку відкривається єдиний електронний рахунок для обліку сум податку як в межах діяльності, визначеної статтею 209 Кодексу, так і у межах іншої діяльності.

Такі платники реєструють в ЄРПН всі податкові накладні: як ті, що складені на операції з постачання товарів (послуг) в межах спецрежиму, так і ті, що складені у зв'язку з здійсненням інших операцій з постачання.

Платники податку – суб'єкти спеціального режиму оподаткування повинні враховувати, що для реєстрації в ЄРПН всіх складених ними податкових накладних та розрахунків коригування як у зв'язку з постачанням товарів (послуг) в межах спецрежиму, так і у зв'язку з іншими операціями з постачання, здійснюється єдиний розрахунок реєстраційної суми (за формулою, визначеною пунктом 2001.3 статті 2001 Кодексу та пунктом 9 Порядку №569).

У випадку якщо платником податку, який застосовує спецрежим, за результатами звітного періоду задекларовано суми податку, які підлягають сплаті як до бюджету так і на його спеціальний рахунок, кошти з його електронного рахунку у першу чергу перераховуються до бюджету, а у разі повного розрахунку з бюджетом – на спеціальний рахунок такого платника (пункт 22 Порядку № 569).

Таке перерахування здійснюється на підставі реєстру, який автоматично формується ДФС на підставі поданих платниками податкових декларацій з ПДВ, та не пізніше ніж за три робочі дні до закінчення граничного строку для самостійної сплати податкових

зобов'язань надсилається Казначейству. Перерахування суми податку до бюджету та/або на спеціальні рахунки платників податку з їх електронних рахунків здійснюється Казначейством не пізніше останнього дня строку для самостійної сплати податкових зобов'язань, в межах залишку таких коштів на електронних рахунках (пункт 21 Порядку №569).

Зазначене правило стосується також і платників податку – сільськогосподарських підприємств усіх форм власності, які відповідають критеріям, визначеним статтею 209 розділу V Кодексу, але не зареєструвалися як суб'єкти спеціального режиму оподаткування.

Для забезпечення в умовах дії системи електронного адміністрування ПДВ спрямування сум ПДВ на підтримку власного виробництва суб'єкти спецрежиму - платники ПДВ повинні надати контролюючому органу за місцем своєї реєстрації платником ПДВ інформацію щодо даних реквізитів поточного рахунку, на який має бути перерахована відповідна сума з електронного рахунка такого платника, та актуалізувати такі дані у разі зміни реквізитів поточного рахунка.

8. Від'ємне значення і залишок бюджетного відшкодування

Від'ємне значення ПДВ, яке виникло у платника податку в звітних періодах до 01.01.2015, участі в обчисленні реєстраційної суми не прийматиме.

Розділом II Закону № 1621 визначено, що від'ємне значення суми, розрахованої згідно з пунктом 200.1 статті 200 Кодексу, та залишок від'ємного значення попередніх податкових періодів після бюджетного відшкодування, задекларовані до 1 січня 2015 року, обліковуються у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику.

Облік такого від'ємного значення здійснюватиметься в податковій декларації ПДВ.

Проектом нової форми декларації з ПДВ для такого обліку передбачено окремий розділ та додаток.

З 01.01.2015 суми бюджетного відшкодування, задекларовані в деклараціях за звітні (податкові) періоди до 1 січня 2015 року, підлягають відшкодуванню у порядку, встановленому відповідно до статті 200 Податкового кодексу України у редакції, що діяла станом на 31 грудня 2014 року, тобто залишок непогашеного від'ємного значення станом на 01.01.2015 не анулюється, обліковується окремо у складі податкової декларації з ПДВ за звітні періоди після 01.01.2015 та відшкодовуються платникам у автоматичному або звичайному режимі за правилами та у терміни, що передбачені Кодексом станом на 31.12.2014.

Суми бюджетного відшкодування, задекларовані в звітних періодах після 1 січня 2015 року, повертатимуться платникам і в звичайному і в автоматичному режимі. При цьому спрямування бюджетного відшкодування ПДВ в рахунок погашення податкових зобов'язань майбутніх періодів скасовується. Після 1 січня 2015 року бюджетне відшкодування ПДВ буде здійснюватись виключно коштами на поточний рахунок платника.

Одночасно інформуємо, що з 01.01.2015 відповідно до вимог статті 200 Кодексу (з урахуванням змін, внесених Законами №1621 та №1690) бюджетне відшкодування платникам податку здійснюватиметься на місяць раніше ніж зараз.

Додаткові питання щодо функціонування системи електронного адміністрування ПДВ просимо надсилати на електронну адресу: sea_pdv@ukr.net для оперативної підготовки додаткових роз'яснень.

За матеріалами [Державної фіскальної служби України](#)